

(Relationer)

**VAR SÅ GOD
OCH SITT**
Var vi slår oss
ner styrs till stor
del av var vi kan
undvika stress.

Därför sitter du där du sitter

Placering är en del av kroppsspråket

TEXT TOBIAS DREJBY

Kroppsspråket bestämmer hur du uppfattas av andra. Armarna korslagda eller öppna? Händerna knäppta eller utsträckta? En förlängning av kroppsspråket är placeringen.

Vid fiket på lunchrasten har du kanske samma ställe som alltid, medan du i ett mötesrum tvingas välja var du ska sitta. Lite bakom någon eller väl synlig för alla? Tätt intill eller långt ifrån?

En klassisk undersökning publicerad i *The Journal of Psychology*, 1980, visar att vårt val av sittplats styrs av den stress som vi tror oss riskera att uppleva. För att minimera det förväntade obehaget sätter vi oss ofta så långt ifrån andra som möjligt. I artikeln betonas att undersökningen främst gällde västerländsk kultur.

Vi västerlänningar släpper alltså inte okända människor in på livet, utom i undantagsfall. Tandläkaren tillåts till exempel tillfälligt göra intrång

i den privata sfären för att kunna göra sitt jobb. På krogen låter vi kanske andra krypa närmre innanför den så kallade imaginära bubblan, vår personliga sfär dit vi normalt inte släpper in vem som helst.

Ett annat exempel är sittgrupperna på tåg och i tunnelbanevagnar. De upptas symmetriskt av enstaka personer. Först när det inte finns någon ledig sittgrupp sätter vi oss med någon annan. Vad är det då som styr var vi slår oss ner? Lars-Gösta Dahlöf, docent och universitetslektor i psykologisk sexologi vid Göteborgs universitet, menar att mer än en faktor kan spela roll.

– Attraktion kan ha en betydelse. Det är heller inte långsökt att tänka sig att du sätter dig mitt emot någon som liknar dig själv i någon mån. Det handlar om att känna sig säker. På arbetsmötet väljer du kanske att sitta vid chefens sida. Då är ni ju ”i samma lag”, säger Lars-Gösta Dahlöf.

Undersökningen från 1980 visade att män föredrar att sitta nära det motsatta könet, medan kvinnor föredrar att sitta nära personer av sitt eget kön. Alla, män som kvinnor, föredrar med andra ord att sitta med kvinnor.

– Män kan upplevas som hot eller rivaler av andra män, eller som potentiella svärmare av kvinnor. Det finns otroligt många intressanta fältstudier av placering som skulle kunna genomföras i till exempel pubmiljö. På det området har det märkligt nog forskats ganska lite, så där finns ju alla möjligheter till utveckling, avslutar Lars-Gösta Dahlöf. ✕